

BEN H.

VERHALEN UIT HET OUDE TESTAMENT

DR. G. AALBERSBERG

VERHALEN

uit het

OUDE TESTAMENT

Deel **1**

ALBUM

voor het inplakken van de gekleurde bijbelse plaatjes serie 31
ontworpen door Ben Horsthuis

W.D. MEINEMA N.V. - DELFT

Verhalen uit het Oude Testament

Dit is het eerste deel van dit album. Hierin kunnen geplakt worden de 30 gekleurde bijbelse plaatjes van serie 31. Deze plaatjes zijn genummerd van 1 t/m 30. Te plakken óp de illustraties. De illustraties lenen zich ook uitstekend om ingekleurd te worden met kleurpotlood of waterverf.

Er is ook een tweede deel verkrijgbaar. Daarin kunnen de plaatjes van serie 32 geplakt worden. Die zijn genummerd van 31 t/m 60.

Verhalen uit het Nieuwe Testament

Van dit album zijn eveneens twee deeltjes verschenen met bijbehorende plaatjes (serie 29 en 30).

Uitgave: W. D. MEINEMA N.V. – DELFT

HET IS EEN FIJNE DAG GEWEEST,
vandaag.

Nu wordt het avond. De eerste sterren komen aan de hemel staan. Het begint een beetje te waaien. Als je tussen de bomen loopt, zou je kunnen denken, dat er iemand zacht en vriendelijk spreekt in het ruisen van de bladeren.

Er is een prachtige tuin, waarin het nu erg stil wordt.

Hier en daar hoor je nog even een vogel. En beneden, tussen de planten en de bloemen, de voetstappen van twee mensen. Een man en een vrouw. Hand in hand dwalen ze door die stille tuin. Praten doen ze bijna niet.

Mensen, die op God wachten, zijn altijd stil en gelukkig.

Adam en Eva hebben een fijne dag gehad. Alle dagen zijn even blij en licht. Ze hebben gewerkt in de tuin – ze hebben gegeten van de heerlijke vruchten. Maar 's avonds komt het fijnste van alles. Dan komt hun grote Vriend op bezoek. Dan komt Gó!

Ziën kunnen ze Hem niet.

Maar als die stille avondwind de toppen van de bomen beweegt, dan weten ze: nú is Hij er! Laten we heel stil zijn – dan horen we zijn stem weer.

Wie is de grote Vriend van Adam en Eva? Wie is God?

De man en de vrouw, die in dat prachtige paradijs wonen en werken, wisten het eerst ook niet.

Nú wel! Want op die eerste avond dat God zo bij Adam kwam, heeft God hem wonderlijke dingen verteld.

„Je bent een mens, Adam” – heeft God gezegd. „Je bent de eerste mens, die Ik gemaakt heb!

Heel, heel lang geleden heb Ik de aarde al gemaakt, waar jij nu op leeft. En de hemel, waar Ik zelf woon. Maar Ik ben geen mens, hoor. Ik ben God – Ik ben er altijd geweest en Ik zal er altijd zijn. Als je mij liefhebt, Adam – zal je altijd gelukkig zijn. Net als je nu bent. Want ik houd ook zoveel van jou!

1 God heeft alles goed gemaakt
Adam, de eerste mens, geeft de dieren een
naam. Genesis 1 en 2

Daarom heb Ik juist de aarde zo mooi gemaakt en je die prachtige tuin gegeven, om erin te werken en te leven. Ik kon je toch zomaar niet op een donkere, lege aarde laten wonen? Van mij heb je het licht gekregen. Ik heb de hemel boven je hoofd gemaakt. Het land en het water. De dieren, de bloemen en de planten. En weet je nog wel van die dag, toen je zo heerlijk geslapen hebt? Toen je wakker werd, was er nóg een mens op de wereld gekomen. Eva – die altijd bij je mag zijn. Ik heb ze uit jouw lichaam gemaakt, Adam! Dan kunnen jullie altijd goed weten, dat je bij elkaar behoort. Ik zal jullie sámen gelukkig maken!”

Elke morgen, als Adam en Eva wakker worden gaan ze blij en dankbaar aan hun werk. Elke dag is weer een feestdag.

Maar 's avonds, als de bomen ruisen, komt het fijnste uur van de dag.

Dan wachten en zwijgen de twee eerste mensen. Dan luisteren ze eerbiedig naar God.

2. Uit het Paradijs verdreven
Nadat Adam en Eva gezondigd hebben,
moeten zij het Paradijs verlaten.
Genesis 3:20-24

WEEER WORDT HET AVOND IN HET paradijs.

De bloemen en de dieren gaan slapen. In de toppen van de bomen ruist weer de avondwind. Daar komt Gód weer – de grote Vriend van de mensen.

Maar – waar zijn Adam en Eva nu? Ik zie ze nergens. Zijn ze ziek?

Och nee, natuurlijk niet. Gods eerste mensen zijn nooit ziek. Hebben ze het dan te druk met hun werk? Kunnen ze nog niet komen om met God te praten, zoals op elke andere avond? Ook niet – natuurlijk. Voor hun Vriend hebben ze toch zeker altijd de avond vrij! 't Is het fijnste uur van de dag!

Stil – daar zitten ze, geloof ik. Kijk maar, daar tussen de struiken.

Wat doen ze toch?

Spelen ze verstoppertje?

Ja – ze hebben zich verstopt, maar een spelletje is het niet! Vandaag zijn ze ineens erg bang geworden van hun grote Vriend. Ze

durven niet te komen. Ze zijn ook een beetje bang voor elkaar. Adam vindt Eva heel anders en Eva haar man. Ze hebben bladeren geplukt en daar schorten van gemaakt. Vroeger dachten ze daar nooit over – toen droegen ze helemaal geen kleren. Maar nu durven ze niet eens naar elkaar te kijken. Ze schamen zich. Ja – en als je je ergens voor schaamt, dan heb je kwaad gedaan!

En de stem van God roept door de takken van de bomen in de avondwind: „Adam, Adam – waar zit je toch?”

Nu moeten ze toch tevoorschijn komen. Ze buigen de struiken opzij en sluipen bang en stil naar de plek, waar God spreekt.

Dan begint Adam te vertellen. Hij is boos op Eva, die hem verleid heeft om kwaad te doen. Eigenlijk is hij boos op God, want die heeft hem die vrouw gegeven.

En dan moet Eva spreken – maar zij heeft het ook niet gedaan. Dat beest, die slang – bijna net zo verstandig als ze zelf zijn, die heeft het gedaan!

En de grote Vriend luistert naar die bange, boze mensen. Hij weet al, wat er gebeurd is. In zijn heerlijke hemel is een van zijn dienaren in opstand gekomen. Als een boze geest is hij uit de hemel verjaagd.

Nu heeft hij de mensen verleid. Net zo lang heeft hij met de vrouw gepraat, door de mond van de slang, tot ze een vrucht plukte van die ene boom, waarvan ze niet mochten eten. „Doe het maar toch” – had hij gezegd. „Dan zul je net zo knap en zo machtig zijn als God zelf!”

Toen heeft de vrouw geplukt en gegeten. Adam heeft ze er ook bijgehaald – die moest ook meedoen. Samen hebben ze God, hun grote Vriend, verraden.

Nu spreekt God zelf! Hij vlóekt de boze geest. Eenmaal zal die voorgoed ondergaan. En die twee mensen?

Wég moeten ze uit die prachtige tuin, de wereld in, die nu niet meer gelukkig kan zijn.

En tóch – tóch wil God de grote Vriend van de mensen blijven.

Het paradijs kómt terug.

JAREN GAAN SNEL VOORBIJ.

Weer komt er een avond na een zonnige dag. De bomen ruisen nog altijd, als in de schemer een zachte wind opsteekt. Maar God spreekt daar niet meer in en er komt ook niemand luisteren.

Twee mannen lopen samen het veld in. De een praat druk. Hij heeft een boos gezicht en hij spreekt boze woorden. De andere zwijgt en luistert. Ik zie aan zijn ogen, dat hij verdriet heeft.

Ginds wonen hun vader en moeder. Adam, moe van het werk van deze dag. Vroeger, in het paradijs, werkte hij ook, maar toen werd hij niet moe.

Nu is alles zo anders, zo zwaar en zo moeilijk vaak. Hij weet het wel: ik heb kwaad gedaan – het is mijn eigen schuld.

Moeder Eva zit bij hem en kijkt haar twee jongens na, die samen het veld in gaan. Ze denkt aan de tijd, toen ze geboren werden. Eerst Kaïn – later Abel. Ze denkt aan de

pijn van die dagen, want als moeders kinderen krijgen, moeten ze pijn lijden. Eva weet het wel: ik heb kwaad gedaan – het is mijn eigen schuld! Nu moeten mijn jongens ook hard werken – Kaïn op het land, Abel bij de kudden. Ze hebben het paradijs nooit gezien – ze zijn nooit écht gelukkig geweest. Dat is mijn schuld!

Eva is bang – want ze merkt, dat het hart van haar jongens ook kwaad is. En ze heeft de boze blik in Kaïns ogen gezien, waarmee hij telkens naar zijn broer Abel kijkt.

Ja – Kaïn heeft een hekel aan zijn broer. Toch heeft Abel hem niets gedaan. Maar Abel denkt veel aan God, die de grote Vriend van vader en moeder is, ook nú nog! Abel offert voor God en hij praat met Hem in zijn gebed.

Och, offeren doet Kaïn ook wel. Vader en moeder hebben hem dat zo geleerd, maar het kan hem eigenlijk niets schelen! Eigenlijk heeft hij ook een hekel aan God, maar voor Gód moet je bang zijn, denkt hij. Maar Abel is helemaal niet bang – hij is een vriend van God geworden. En behalve, dat hij een hékel heeft aan zijn broer, wordt Kaïn nu ook nog jaloers op hem.

'n Poos geleden had Kaïn ineens Gods stem gehoord. Heel duidelijk! God waarschuwde hem. Het kwaad van de boze geest kreeg hem hoe langer hoe meer in zijn macht. God zei: „Kaïn, luister toch naar Mij! Ik wil ook voor jou goed zijn! Jij mag ook mijn vriend zijn, net als Abel!”

Maar Kaïn luistert niet. En vanavond, nu ze samen het veld zijn ingegaan, komt het ineens allemaal naar boven. Plotseling grijpt hij zijn broer beet en zwaait zijn knots!

Bleek en stil ligt Abel op de grond. Er vloeit bloed uit een diepe wond. De eerste mens, die gestorven is. En dan zó –!

Voortgejaagd door zijn angstig geweten trekt Kaïn de wijde wereld in. Op zijn hart weegt zwaar de vloek van Abels grote Vriend.

Bedroefd graven Adam en Eva het eerste graf in deze wereld.

3

Kaïn en Abel

Samen gaan ze het veld in om de HERE een offer te brengen. Abel doet 't met blijdschap, Kaïn niet. Genesis 4

VOORZICHTIG KLAUTEREN EEN PAAR mannen en vrouwen omlaag langs de rotsen. Een eindje beneden hen ligt de vlakke – daar willen ze naar toe.

't Vait helemaal niet mee. De mannen moeten de vrouwen helpen. En ja, er komen ook allerlei dieren naar beneden. De meeste daarvan kunnen het zélf wel, maar er zijn er ook bij, die geholpen moeten worden.

Wat is er toch gebeurd met die mensen en wat moeten al die verschillende beesten daar? En kijk eens naar boven – wat ligt daar voor een gevaarte tussen de bergen? Het lijkt wel een groot schip! Maar dat kan toch niet? Een schip vaart toch niet tussen de rotsen?

't Is wél een schip. De oude man, die voorop gaat, was er kapitein op. De drie andere mannen zijn z'n zoons. De oudste van de vrouwen is met kapitein Noach getrouwd en de zoons hebben ook hun vrouwen meegenomen op het schip. En al die beesten zijn ook meegevaren, maandenlang!

Er is een grote ramp gekomen over de mensen, die op de wereld woonden. 't Is gaan regenen, régenen, zo lang en zo hard, dat het water nergens meer heen kon. De beekjes liepen over – de grote, brede rivieren stroomden wijd uit over het land. Alle mensen moesten vluchten. Ze klommen in de bomen, ze vluchtten de bergen in, maar zelfs de hoogste berg was nog niet hoog genoeg. Niemand kon ontkomen – alleen die acht mensen en die dieren in dat wonderlijke schip.

God had tegen de mensen gezegd, dat die verschrikkelijke ramp zou komen. Noach had het ze moeten vertellen – jaren en jaren van te voren.

Zo maar ergens midden op het land was hij met zijn jongens begonnen die grote ark te bouwen. En de andere mensen maar lachen! Die dwaze Noach toch! Wie gaat er nu toch midden op het land een schip bouwen!

Maar Noach wist het wel en hij had de lachende mensen telkens weer gewaarschuwd.

„Er komt water – hier, midden op het land! Zoveel water, dat jullie allemaal verdrinken moet, als je niet naar me luistert. Jullie denken niet meer aan God. Jullie doen boze en slechte dingen, die Hij verboden heeft. God heeft nog geduld – maar lang zal het niet meer duren! Luister toch naar me, voor dat het te laat is!” Maar niemand had geluisterd en nu zijn die acht mensen alleen op de wereld overgebleven. Met de dieren, die ook in de ark waren gegaan.

Gelukkig, ze zijn veilig op de vlakke aangekomen. Bij een altaar, dat Noach bouwt, knielen ze neer en danken God voor hun wonderlijke redding. Als ze opkijken, zien ze boven hun hoofd een prachtige regenboog. Dan horen ze ook Gods stem weer. „Noach, let altijd op de regenboog! Die vertelt je, dat de wereld nooit meer door een zondvloed zal vergaan. Ik blijf toch de grote Vriend van de mensen. Ééns komt hun grote Verlosser!”

4

Alleen op de wereld

De regenboog wordt het teken, dat God de aarde niet meer door water verderft.
Genesis 6—9

5 De toren kwam niet af!
De torenbouw moet gestaakt worden, omdat
God de taal van de mensen verwart.
Genesis 11:1-9

STERKE MANNEN SJOUWEN ZWARE stenen aan. Ze werken zich in 't zweet, maar daar geven ze niet om. Ze hebben een prachtig plan en daar willen ze zich best voor inspannen. Eerst hebben ze huizen voor zichzelf gebouwd en nu zijn ze samen aan een toren bezig.

't Moet een hoge toren worden.

't Moet een sterke toren wezen.

Van heel veraf moet hij al te zien zijn.

Ze zijn trots op hun mooi plan. Ze zijn sterk genoeg, om de toren zo hoog te maken, dat ze tot bij de wolken zullen kunnen klimmen.

Sterk zijn ze, ja – en trots!

Maar gelukkig zijn ze niet.

Eigenlijk zijn ze bang, diep in hun hart. Ze weten niet voor wie – ze weten niet waarvoor, maar als ze 's avonds met elkaar zitten te praten, zeggen ze: „We moeten dicht bij elkaar blijven! Er komen steeds meer mensen – sámen zijn we sterk, sámen kunnen we

ons verdedigen tegen allerlei gevaren. We moeten er niet alleen op uitgaan. We moeten niet verder de wereld intrekken. Nee hoor, bij elkaar blijven. We zullen een stad bouwen en in die stad een hoge toren, die we van veraf al kunnen zien. Zo moeten we doen!”

Waarom zijn de mensen zo bang?

Weten ze niet, dat God in de hemel hun grote Vriend wil zijn? Weten ze niet, dat Hij beloofd heeft, voor hen te zullen zorgen, als ze luisteren naar zijn stem en als ze doen, wat Hij wil?

Ze weten het wel, maar ze willen het niet! Ze denken al lang niet meer aan Noach en zijn schip – aan het grote wonder van God, die acht mensen redde van de watervloed. Soms zien ze boven hun hoofd de regenboog in de wolken. Wat een prachtige kleuren! Maar niemand denkt er aan, wat God eens aan Noach beloofde – na die verschrikkelijke watersnood. Er worden geen altaren meer gebouwd en geen offers meer gebracht, zoals Noach eens deed. De mannen, die de zware stenen sjuuwen, zijn wel sterk – maar bidden kunnen ze niet! Weér vergeten de mensen God – nóg zijn hun harten boos en hun daden! Als je niet aan God wilt denken, dan moet je wel bang zijn – al weet je zelf niet waarvoor.

God in de hemel weet en ziet het allemaal wel. Hij wil, dat de mensen de wereld zullen intrekken – Hij wil, dat de mensen aan het werk zullen gaan, overal op de aarde. Hij licht een beetje om die kleine mensen, die zo trots zijn op hun hoge toren. 't Is net of ze een vuist willen maken tegen de hemel, waar Hij woont. Maar dat kán niet, dat mág niet! God zal het trotse hart van de torenbouwers bréken!

Op een morgen gaan de sterke mannen niet aan het werk. Bang en boos kijken ze elkaar aan. Ze kunnen elkaar niet meer verstaan – ze kunnen elkaar niet meer begrijpen. Nu móeten ze wel uit elkaar gaan en de wereld intrekken. Nu zijn ze ook bang voor elkaar! En de sterke toren blijft achter, maar half afgebouwd.

REIZIGERS TREKKEN LANGZAAM door het wijde land.

Statig stappen de kamelen – ze hebben geen haast. Ze mogen ook geen haast hebben, want – kijk eens, wat een schapen en geiten achter hen aankomen! Die kunnen niet vlug vooruit. Die moeten onderweg grazen en drinken.

De reizigers zelf hebben ook geen haast. Ze weten niet eens, waar ze naar toe zullen gaan.

De eigenaar van al die kudden is Abram – hij rijdt daar voorop. Naast hem, op een andere kameel, zit zijn vrouw Sara. Hoe ze er uitziet, kun je niet ontdekken – haar gezicht is verborgen achter een dichte sluier. En die jongere man is Lot, een neef van Abram, die ook mee op reis is gegaan. En natuurlijk zijn er ook de herders, de andere knechten en de dienstmeisjes van Sara. Want Abram en Sara zijn rijke mensen, nou –! Maar kinderen zie ik niet.

Nee – dat is nu juist het verdriet van die twee mensen. God heeft ze geen kinderen gegeven.

't Zou wel ook niet meer gebeuren, dachten ze. Abram en Sara zijn al zo jong niet meer!

Tot – opeens, Abram Gods stem had gehoord.

Misschien 's nachts, in een droom of misschien wel in een visioen. Dan beleef je dingen en dan hoor je woorden, die andere mensen niet beleven en niet horen.

Maar Abram wist wel, dat God hem riep. Met zijn vrouw en met alles, wat hij had, moest hij op reis gaan. Wég uit zijn eigen land, wég van zijn familie. God zou hem in een ander land brengen. Daar moest hij gaan wonen en werken en later zou in datzelfde land een bijzonder volk wonen: nakomelingen van Abram en Sara.

En nóg meer beloofde God aan Abram: Heel veel later zou er uit zijn familie een man geboren worden, die de wereld zou verlossen en de mensen weer gelukkig zou maken.

Die sterke Verlosser zou de Here Jezus

6 God roept Abram

Abram moet op reis naar Kanaän. Onderweg knielt hij telkens bij een altaar om de HERE te dienen. Genesis 12, 15 en 17

zijn! 't Zou nog héél lang duren, maar ééns zou Hij zeker komen. God had het vást beloofd!

Natuurlijk was Abram op reis gegaan. Hij kent God en houdt veel van Hem. Maar 't was wel moeilijk, om te geloven, wat God had gezegd! Als er een groot volk uit hem zou voortkomen, dan moest hij toch eerst zélfé een zoon hebben? Maar – hij heeft geen kind en het kan haast niet meer gebeuren ook.

Maar Abram wist al lang, dat God nooit liegt – daarom vertrouwde hij, dat de Here toch zou doen, wat Hij gezegd had. Hoe wonderlijk het ook zou zijn, toch zouden ze samen – Sara en hij – een zoon krijgen.

Telkens weer – onderweg en in het nieuwe land – bouwt Abram een altaar. Hij legt er een offer op voor God in de hemel, die zijn Vriend wil zijn.

Abram zal altijd op die Vriend vertrouwen. Abram is dankbaar!

OP EEN HOGE HEUVEL STAAT EEN oude man uit te kijken over de vlakke. Hij leunt op zijn staf – 't lijkt wel, of hij erg moe is. Zijn ogen staren verdrietig in de verte.

Aan de horizon hangt een dikke, donkere wolk. Zo nu en dan schiet er een rode vlam doorheen. Vuur –!

De oude, eenzame man is bang voor wat daar in de verte gebeurt. Hij kan het wel begrijpen, ook al is hij er niet bij geweest. Gisteren is God bij zijn vriend Abraham op bezoek geweest. Ja – Abram heet nu een beetje anders. De Here heeft zijn naam veranderd in Abraham. „Vader van vele volken” – betekent dat. Nu kan hij aan zijn eigen naam telkens weer horen, wat God hem beloofd heeft: een eigen zoon – en een volk, dat eens in dit land zal wonen!

Abram was heel blij geweest met dat bezoek van gisteren. Wat een heilig wonder, dat God, net als een mens, bij hem in de tent wilde komen.

De Here moest nog verder op – naar een stad, die Sodom heette. En Abraham, de vriend van God, loopt een eindje met Hem mee.

Onderweg vertelt de Here aan Abraham, wat Hij in Sodom gaat doen. Slechte, boze mensen wonen daar. God kan nu niet langer geduld met hen hebben. Nu komt Hij met zijn straf.

Daar is Abraham erg van geschrokken. Hij denkt aan Lot, zijn neef. Lot woont niet meer bij zijn oom. Met zijn eigen kudden is hij weggetrokken en hij heeft nu een huis in Sodom.

Abraham heeft er wel verdriet van gehad. Hij wist ook wel, hoe slecht de mensen in Sodom leefden. Wat was het gevaarlijk voor Lot, om juist daar te gaan wonen!

Aarzelend en eerbiedig heeft de oude oom Abraham met de Here gesproken – op de weg naar die boze stad.

„Heer,” heeft hij gezegd – „U zult daar in Sodom toch niet de mensen straffen, die rechtvaardig geleefd hebben? Wilt u de stad niet sparen, als er vijftig mensen in

7

De verwoesting van Sodom

Abram kijkt naar de dikke rookwolk die opstijgt boven de stad, die God niet wilde dienen.
Genesis 18 en 19

wonen, die niet met die verschrikkelijke zonden hebben meegedaan?” Dat heeft God beloofd. Hij merkte wel, dat Abraham aan Lot dacht! En toen zijn vriend nóg meer en nóg meer vroeg, heeft de Here telkens het gebed van Abraham verhoord. Toen God afscheid nam, wist Abraham het: zelfs al vindt God in Sodom maar tién rechtvaardige mensen, dan zal toch de hele stad gespaard blijven. Dankbaar is Abraham naar zijn tent terug gegaan. Wat is de Here goed en geduldig!

Nu staat de oude vriend van God in de vroege morgen op deze heuvel en kijkt naar die dikke, zwarte wolk aan de horizon. Zijn ogen staan droef en hij lijkt wel héél oud nu. God hééft geen tien rechtvaardigen gevonden. De straf is toch gekomen, Sodom is verwoest.

Maar Abraham weet nog niet, hoé genadig de Here wel is. Ja – het vuur is gekomen, maar eerst heeft God Lot gered!

ABRAMHAP OP WEG MET EEN JONGEN!
Is het dan toch nog gebeurd? Hebben Abraham en Sara toch nog een zoon gekregen? Natuurlijk is het gebeurd! Gods beloften gaan altijd in vervulling.

Wat was het moeilijk geweest voor die twee oude mensen. Dat lange, lange wachten. Soms haast té moeilijk!

Maar wat waren ze blij en dankbaar geweest, toen de kleine Isaäk geboren werd. Dat is nu al weer heel wat jaren geleden. Isaäk is een grote jongen geworden en een paar dagen geleden mocht hij met vader mee op reis. Hij begreep best, wat vader ging doen. Een knecht ging mee met een ezel. Op z'n rug droeg het beest een grote takkenbos. De knecht droeg een vuurpot en een mes. Ja, Isaäk wist best, wat er gebeuren ging. Vader ging ergens offeren. 't Was alleen vreemd, dat ze daarvoor zo'n lange reis moesten maken. En 't was ook vreemd, dat vader helemaal niet blij keek – zoals anders,

wanneer hij een offer bracht. Onderweg had vader bijna niets gezegd en thuis was hij ook zo stil geweest. En – had hij het goed gezien? – stonden er tranen in vaders ogen, toen ze afscheid namen van moeder?

Nu zijn ze samen. De knecht is bij de ezel gebleven. Abraham en Isaäk trekken de bergen in. Abraham draagt nu de vuurpot en het mes, Isaäk het hout. Dat kan hij het beste doen, want hij is jong en sterk. 't Gaat langzaam, want dat klimmen valt helemaal niet mee voor vader.

Isaäk loopt te denken.

Hoe moet dat nu met het offer, dat vader brengen gaat? Hij heeft de takken – vader vuur en mes, maar – wát moet er nu geofferd worden? Waarom heeft vader geen lam meegenomen, of een bokje?

Hij kan er niet langer over zwijgen: „Vader, we hebben alles meegenomen van huis, maar waar is het offer nu?”

Abraham schrikt! Daar is de vraag, waarop hij al heeft lopen wachten. En hij kán er geen antwoord op geven. Hij durft het niet! Hij slikt even. Dan zegt hij moeilijk en aarzelend: „God zal zélf voor een offer zorgen, mijn jongen!” Ja – dat zal God zeker doen en Abraham weet ook, hoé God dat zal doen. Het is zo donker en droef in zijn hart geworden, toen God een paar dagen geleden gezegd had, dat hij zijn enige jongen moest offeren. Hoe kon God dat vragen. Hoe zou nu Gods belofte in vervulling gaan? Abraham wist het niet. Hij weet maar één ding: God is mijn Vriend in de hemel. Ik moet Hem ook nú vertrouwen! God kan mij Isaäk zelfs uit de dood teruggeven.

Maar – zó behoeft het niet, gelukkig. Gods stem houdt Abraham tegen, als hij gereed staat zijn jongen op het altaar te doden. God heeft gezien, dat zijn vriend Abraham altijd gehoorzaam wil zijn. Abraham vindt een ram, verward in de struiken, die de plaats van Isaäk op het altaar inneemt. God hééft voor een offer gezorgd! Nu – een ram! Later – zijn eigen Zoon, de Here Jezus, die voor zondaars stierf aan het kruis.

8
Abrahams offer
God beproeft Abrahams geloof. Hij moet zijn enige zoon, Isaäk, gaan offeren.
Genesis 22

BIJ DE BRON, EVEN BUITEN DE STAD Nahor, zit een vermoeide reiziger. De zon zal nu al gauw ondergaan. Uit de witte poorten van de stad ziet hij in de verte meisjes aankomen, die grote waterkruiken op het hoofd dragen. Hij blijft er maar naar kijken – net, alsof hij op die meisjes wacht. Hij wacht er ook op –!

Zoëven lag hij nog geknield bij de bron. Als je had kunnen horen, wát hij bad, zou je misschien wel gedacht hebben wat ráár –! „God van mijn meester Abraham, wilt U mij alstublieft helpen? Ik zal aan die meisjes vragen, mij wat te drinken te geven. Laat alstublieft het meisje, dat niet alleen mij, maar ook mijn kamelen water wil geven, de vrouw mogen zijn, die ik zoek –.”

Ja – dat is een vreemd gebed. Maar het werk dat de knecht van Abraham hier doen moet, is ook zo moeilijk. Zijn meester heeft hem bevolen naar deze streek te gaan, om daar een vrouw te zoeken voor Isaák.

Maar – waar zal hij het meisje vinden, dat met hem mee wil gaan naar de tent van zijn meester in het verre Kanaän? Net als Abraham zelf, zal dat meisje haar vader en moeder moeten verlaten. En ze ként Isaák niet eens! En hoe vindt hij voor zijn jonge meester een vrouw, die God in de hemel kent en die Hem wil dienen?

Eliézer, de vertrouwde dienaar van Abraham, heeft het bij de bron allemaal maar aan de God van zijn meester verteld. In dat vreemde gebed. God zal hem wel willen helpen en hem het meisje aanwijzen, dat Isaáks vrouw moet worden.

De meisjes met de waterkruiken zijn nu vlakbij. Ze kijken een beetje verlegen naar die vreemde reiziger bij hun bron, maar één stapt al gauw naar voren, als Eliézer haar om wat water vraagt. Ze weet, dat ze gastvrij moet zijn voor vreemdelingen. Ze put snel wat water uit de bron en vraagt dan vriendelijk: „Zal ik ook wat water putten voor uw kamelen, mijnheer?” Eliézer knikt. Hij kan bijna niet spreken van ontroering. Wat is God goed – nu al heeft Hij zijn gebed verhoord. Dit moet dus het meis-

9

Rebekka

De reis van Mesopotamië naar Kanaän
maakt zij op een kameel. Genesis 24

je zijn, dat hij moet vragen mee te gaan naar Kanaän – naar Abraham en Isaák. Zijn dankbaarheid wordt nog groter, als hij hoort, dat Rebekka een achternichtje is van Isaák. Nu weet hij, dat God hem een vrouw heeft aangewezen, die zelf ook de Here kent en dient.

Als de avond gevallen is, zit Eliézer thuis bij de vader en moeder van het meisje. Haar broer Laban is hem gauw komen halen, toen hij het verhaal van zijn zusje hoorde en de prachtige geschenken zag, die Eliézer haar gegeven had. Zwijgend en verwonderd luisteren ze naar wat de reiziger vertelt van Abraham en van Isaák. Van zijn reis en van de wonderlijke wijze, waarop God zijn vreemd gebed had verhoord. Neen, vader en moeder behoeven er niet lang over te denken en Rebekka zelf ook niet. God heeft haar duidelijk aangewezen. Blij en verlangend gaat ze de volgende morgen op reis naar Kanaän. Naar Isaák, die op haar wacht.

10   Isaäk zegent Jacob
Door zijn blinde vader te bedriegen ver-
krijgt Jacob de eerstegeboortezegen.
Genesis 27

HET IS STIL EN SCHEMERIG IN DE tent van Isaäk.

De stilte doet hem goed – want Isaäk is een oude, grijze man geworden. En schemerig is het altijd voor hem. Hij is bijna blind. Op zijn rustbed ligt hij te denken – aan vroeger. God is zo goed voor hem geweest. Zelf heeft de Here Rebekka voor hem uitgezocht. Van heel ver weg is zij bij hem gekomen. Ze houden nog altijd heel veel van elkaar. Wat was het een feest geweest in hun tent, toen de tweeling geboren werd. Twee jongens – Esau eerst en toen Jacob. Die zijn nu zelf al weer mannen geworden. Jacob blijft altijd dicht bij huis en bij de kudden. Esau niet – Esau trekt er altijd op uit. Hij zwerft graag door de velden, op jacht naar wild. Vandaag is hij er ook weer op uitgetrokken. Vader Isaäk ligt op hem te wachten. Als zijn oudste terugkomt met een lekker klaarge-maakt stuk wild, zal Isaäk hem de zegen overdragen, die hij zelf van zijn vader Abraham

heeft gekregen. Ja – Esau moest de derde stamvader worden van het volk, dat eenmaal in dit land zal wonen en waaruit de grote Verlosser van de wereld geboren zal worden.

Isaäk weet best, dat de Here het anders wil. Toen de tweeling geboren werd, had God gezegd: niet Esau, maar Jacob zal die zegen verder dragen. Maar daar wil Isaäk niet aan denken. Esau moet het wezen – die is veel sterker en flinker! En – hij is toch ook de oudste?

Isaäk hoort, dat er iemand de tent binnen komt. Hij ruikt de geur van gebraden vlees. Wat? Is Esau al terug van de jacht? Zien kan hij het niet – hij moet het vragen. „Wie is daar?”

Ja – het is Esau. Hij vertelt, dat God hem een goede jacht heeft gegeven en dat hij daarom zo gauw terug is.

Maar de oude blinde man beweegt zich onrustig op zijn bed. Hij weet het niet zeker, of dat Esau wel is. Esau moet maar eens dichterbij komen, dat vader hem besta-
sten kan. De oude handen glijden over het gezicht en de handen van de zoon, die naast zijn bed staat. Ja – dat zijn Esau's ruwe, harige handen. En z'n kleren ruiken naar het veld. Maar die stém – die stem is Jacobs stem!

Isaäk eet wat van het vlees. Dan laat hij z'n zoon bij zich neerknielen en zegent hem met de zegen van Abraham. Het moet toch heus Esau wel zijn!

Maar het wás Esau niet! Samen met zijn moeder heeft Jacob z'n blinde vader bedrogen. Rebekka had gehoord, wat haar man van plan was. Maar dat mócht niet! Snel had ze vlees gebraden en stukken geitevel om Jacobs handen en hals gebonden. Met Esau's kleren aan, had ze Jacob toen naar Isaäk gestuurd. En de blinde man had zich laten bedriegen.

Ja – Jacob krijgt de zegen van Abraham, zoals de Here gezegd had. Maar in lange, moeilijke jaren zal Jacob moeten leren, dat een vriend van God nooit een gemene bedrieger kan zijn!

WOEDEND IS ESAU DE TENT VAN zijn vader komen uitstormen.

Te laat! Die stiekeme broer van hem is hem vóór geweest. Jacob heeft vader bedrogen en heeft hem de zegen van Abraham ontstolen. O – hij zou Jacob wel willen vermóórden. En hij zal het doen ook! Nu nog niet, maar als vader er niet meer is.

De boze Esau vergeet helemaal, dat hij een poos geleden nog tegen Jacob gezegd had, dat die zegen van grootvader hem niets schelen kon.

Moe en hongerig was hij de tent komen binnenvallen, waar Jacob bezig was eten te koken.

„Geef mij dat eten” – had hij gevraagd.

„Goed” – zei Jacob – „als ik dan voortaan in jouw plaats de oudste mag zijn.”

„O, best hoor” – was het antwoord van Esau – „misschien sterf ik vandaag of morgen wel en dan heb ik er toch niets meer aan!”

11 De droom van Jacob
Ik ben met u en Mijn engelen zullen u geleiden, waar gij ook gaat, zegt de HERE, als Jacob vlucht voor Esau. Genesis 28

Maar dat is Esau nu helemaal vergeten.

Hij is nu alleen maar woedend op z'n broer.

Nu wil hij alleen maar wraak nemen.

Rebekka merkt wel, met welke plannen Esau rondloopt. Ze moet Jacob beschermen. Zonder dat ze er iemand wat van zegt, stuurt ze haar jongste op reis. Veel kan hij niet meenemen. In het geheim moet hij vluchten.

Geheel alleen trekt hij langs de weg, waarlangs eens zijn moeder naar Kanaän kwam.

Maar voor hem is er geen kameel om op te rijden. Voor hem zijn er geen knechten om onderweg overal voor te zorgen. 's Middags als de zon heet wordt, moet hij maar zien, dat hij schaduw vindt. En 's morgens vroeg, als het eigenlijk nog nacht is, moet hij al weer op stap.

Eenzaam als op elke dag, legt Jacob zich op een avond neer om te slapen. Zijn bed is de harde grond – zijn kussen is een steen. Voor hij inslaapt tuurt hij omhoog naar de sterren. Hij denkt aan het lelijke bedrog, waardoor hij de zegen van Isaäk gekregen heeft. Hij voelt zich schuldig en onzeker. Zal de God van vader en grootvader nu ook nog wel zijn God zijn?

Als hij slaapt zendt de Here hem een prachtige droom.

Kijk – een lange ladder staat op de aarde. Je zou er wel zo mee in de hemel kunnen klimmen. Engelen komen naar beneden en klimmen weer omhoog.

En dáár, bovenaan de ladder, daar is God zelf! En de Here spreekt met hem! „Het land, waar ge nu op te slapen ligt, zal eens van uw nageslacht zijn. Je moet nu vluchten, Jacob – maar Ik zal bij je blijven. Mijn engelen zullen je bewaren. Ik zal altijd voor je zorgen.”

Als de droom uit is, moet Jacob weer verder. De steen, waarop z'n hoofd lag, zet hij overeind. Hij giet er olie op en belooft plechtig, eenmaal hier terug te komen, om God een offer te brengen. En dat plekje noemt hij Bethel. „Huis van God” – betekent dat.

WAT IS DAT NU? IK ZIE NIEMAND – en toch hoor ik iemand roepen! „Help – help –!” In de verte zie ik wel kuddes grazen. Er lopen ook herders bij. Maar die zou ik hier niet kunnen horen. 't Klinkt veel dichterbij – 't Lijkt eigenlijk wel, of het uit de grond komt!

Het komt ook uit de grond. Uit die donkere diepe put daar. De jongen, die zo angstig om hulp roept, is er zeker per ongeluk ingevallen. Als er nu maar gauw iemand komt, om hem eruit te trekken!

Maar – de jongen is er helemaal niet in gevallen.

Zijn broers, zijn eigen broers, die allemaal veel ouder en groter zijn, hebben hem erin gegooid!

Het zijn de zonen van Jacob, die na jaren, weer in het land teruggekomen is, waar zijn vader Isaäk heeft gewoond. Die zoons zijn zelf al weer grote sterke, mannen geworden.

Jozef, die ze in de put hebben gegooid, is een van de jongsten.

Ze hebben allemaal een hekel aan hem. Vader Jacob verwenst hem zo! Dat komt, omdat Jacob zoveel hield van Rachel, Jozefs moeder. Rachel is gestorven en Jacob treurt nog altijd over haar.

De broers gingen Jozef nog meer haten, toen hij ook nog vreemde dromen vertelde, waarin zij zich allemaal voor hem kwamen neerbuigen, alsof hij een koning was.

Helemaal alleen was Jozef komen kijken, hoe ze het maakten bij de kuddes. De broers hadden toen een boos plan bedacht. „We zullen hem doden en dan aan vader vertellen, dat een wild dier hem verscheurd heeft!”

Dat vonden ze allemaal goed – behalve Ruben, de oudste. Hij had ook een hekel aan Jozef, maar hij wilde hem toch niet doden. Ruben haalde zijn broers over, Jozef in de lege waterput te gooien.

„Daar zal hij ook wel sterven” – zei hij. Maar in stilte was hij van plan, later Jozef te bevrijden, zonder dat zijn andere broers

het wisten. Dan gaat Ruben weg – aan zijn werk bij de kuddes.

Als hij terugkomt, om Jozef uit de put te halen, is de jongen verdwenen. Wanhopig komt hij bij de anderen. Die weten wel, wat er gebeurd is! Er was een karavaan kooplieden langs gekomen en Juda had ineens gezegd: „Laten we Jozef als slaaf aan die kooplieden verkopen!”

Nu, daar hadden ze wel oren naar. Eigenlijk wilden ze toch liever niet de moordenaars van hun broer worden.

Maar ze kwamen nét te laat. Andere reizigers hadden Jozef al horen roepen. Ze trokken hem uit de put en in plaats van de broers, verkochten zij hem aan de kooplieden.

Ja, nu kunnen de broers er niets meer aan doen. Het is hún schuld, dat Jozef als slaaf naar Egypte wordt gebracht! Nu zal de oude Jacob zijn jongen nooit terugzien! Maar – God waakt over Jozef.

12 Jozef als slaaf verkocht
De Midianieten voeren Jozef naar Egypte.
Op de achtergrond een piramide.

Genesis 37

13 De koning droomt
Wat zou deze prachtige halm met z'n
zeven volle aren betekenen, denkt Farao.
Genesis 41

LANGS DE CELLEN VAN EEN GEVANGENIS in het land Egypte loopt een jonge man. Hij brengt eten en drinken aan de gevangenen. Ze vinden het allemaal fijn, als hij even komt praten. Hij is zo vriendelijk voor hen. Maar z'n ogen staan toch vaak verdrietig. Hij mag dit werk nu wel doen, maar hij is zelf ook een gevangene. Al meer dan twee jaar.

't Is Jozef, de zoon van vader Jacob. Als slaaf is hij hier in dit land gekomen.

Zijn meester was goed voor hem. Maar de vrouw van zijn meester heeft hem vals beschuldigd. Toen moest hij naar de cel in de gevangenis.

'n Paar jaar geleden hoopte Jozef, dat hij vrij zou komen. Twee hoge dienaren van de Egyptische koning waren ook gevangen gezet. In een nacht droomden ze beiden een wonderlijke droom. Jozef had ze verteld, wat die dromen betekenden en het was precies zo uitgekomen.

Eén van de twee had hem beloofd, bij de koning een goed woordje voor hem te doen. Maar Jozef had niets meer gehoord – de man was hem helemaal vergeten.

Jozef weet wel, dat de Here hem niet vergeet. Toch is het wel eens erg moeilijk voor hem, geduldig te blijven. Het duurt zo verschrikkelijk lang!

Maar op een morgen komen haastige dienaars van de koning hem halen.

Vliegensvlug stoppen ze hem in bad, knippen zijn haren en trekken hem betere kleren aan. Jozef moet voor de koning verschijnen.

Ja – daar zit de machtige man op zijn troon, met al de hovelingen er om heen. De dienaar, die ook eens gevangen zat, staat er ook bij.

De koning heeft vannacht vreemde dromen gedroomd en hij is er onrustig van. Maar niemand kan hem helpen, de dromen uit te leggen.

Toen had die hoveling ineens aan Jozef moeten denken. Hij had het aan de koning verteld en die liet natuurlijk meteen die droomuitlegger uit het gevangenhuis halen. Rustig luistert Jozef naar de dromen van de farao. Van zeven magere koebeesten, die zeven andere, vette koeien verslonden en er even mager bij bleven. En van zeven lege korenhalmes, die hetzelfde deden met zeven volle aren.

Wat kan dát toch betekenen?

Jozef zegt: „Koning – die dromen heeft mijn God u doen dromen. Hij wil u waarschuwen! Er komen eerst zeven jaren van grote overvloed, maar daarna zeven jaren van hongersnood. Verschrikkelijk zal dat zijn. U moet er maar voor zorgen, dat uw volk in die eerste jaren zoveel voedsel spaart, dat het in die hongersnood geen gebrek behoeft te lijden!”

De farao is dankbaar, dat de God van Jozef hem gewaarschuwd heeft. Jozef zelf moet maar gaan zorgen, dat al dat eten in het land opgespaard wordt. Hij wordt de onderkoning van Egypte! God heeft Jozef niet vergeten!

EEN KARAVAAN REIST LANGS DE
weg naar Egypte.

't Gaat langzaam – érg langzaam.

Geen wonder ook – kudden schapen en geiten kunnen zo vlug niet. Maar de reizigers zelf kunnen ook niet vlugger. Kijk maar eens naar die oude man op z'n kameel. En kijk eens naar de vrouwen en de kinderen, die er bij zijn. Ze zien er ook vermoeid en een beetje mager uit!

't Zijn ook zulke slechte jaren geweest in Kanaän. De ene oogst na de andere mislukte – er was haast geen eten in het land voor mensen en dieren.

't Moet in Egypte begonnen zijn – maar de honger kwam toen ook al gauw in de landen er omheen.

Nu is Jacob met heel zijn familie en met alles wat ze bezitten op weg naar Egypte. Ze zouden best wat vlugger willen reizen, als het maar kon. De grijze vader Jacob kijkt almaar naar de verte, waar Egypte moet liggen. Soms zie je hem zo maar glimlachen en soms is het ook net, of hij een beetje moet huilen.

Is dat nu alleen maar, omdat ze in Egypte brood zullen vinden om te eten? Welnee – ze zullen in Egypte iets veel beters vinden! Jozef is in Egypte! Vader Jacob zal zijn liefste zoon terugzien, van wie hij altijd gedacht heeft, dat hij gedood was door een wild dier, zoals de broers hem verteld hadden.

Nu weet Jacob, wat er jaren geleden werkelijk gebeurd is bij die waterput. Wat is hij bedroefd geweest, dat zijn zoons zó iets gedaan hebben!

Hij had ze naar Egypte gestuurd, om koren te kopen. Ze waren gegaan en weer teruggekomen. Ze hadden verteld van een norse, barse onderkoning, die gedacht had, dat ze spionnen waren.

Simeon had hij in de gevangenis gezet. De anderen moesten teruggaan en als ze weer om koren kwamen, hun jongste broer Benjamin meebrengen.

Vader Jacob had geweigerd. Benjamin was ook een zoon van Rachel. Jozef dood – en nu Benjamin meegeven naar die hardvoch-

14 Jacob trekt naar Egypte
Op voorste van Jozef gaat Jacob met alles
wat hij heeft naar Egypte. Genesis 46

tige heerser in Egypte? Nee – hij dacht er niet aan!

Maar – het koren raakte op en nog was de honger in het land. Eindelijk moest hij Benjamin wel laten gaan.

O, als Jacob er nog aan denkt, hoe de broers toen terugkwamen! Wat een blijde gezichten! Wat een wonderlijk verhaal. Hij had het eerst niet kunnen geloven! Józef leeft nog! Józef is die barse onderkoning van Egypte!

Hij had de broers dadelijk herkend. Maar eerst had hij ze op de proef gesteld, of ze nog dezelfde ruwe mannen waren van vroeger. Maar nu is alles goed. Jozef heeft z'n broers hun kwaad vergeven en ze snel naar vader teruggestuurd. Vader moet naar Egypte komen. Met alles, wat hij heeft! Jozef zal voor hen zorgen.

Het is of de oude vader weer jong wordt. Blij gaat hij op reis – wat is God goed voor hem!

WAT HEBBEN DIE MEISJES DAAR een plezier in het water.

Fijn, elke dag zo'n bad in de rivier. Ze lachen en spelen en gooien handenvol water naar elkaar. 't Is elke dag ook zo warm in het Egyptische land.

Ineens staat er één opgewonden naar de anderen te roepen en te wenken: „Kom eens kijken – kom eens gauw kijken!”

Ze staat half tussen het riet en de anderen dringen om haar heen. Wat is dat daar – tussen de biezen? Een mandje – en er ligt iets in! Stil – het lééft! Net of er een kindje huilt.

Voorzichtig dragen ze het korfje aan land. Een van de meisjes mag het openmaken. Natuurlijk – want zij is een prinses. Een dochter van de farao. De anderen zijn haar vriendinnen.

Nu is het dekseltje er af. Och – kijk toch eens! Een klein jongetje! Voorzichtig neemt de prinses het in haar armen en drukt het tegen zich aan.

't Lijkt wel, of ze een beetje huilt. Dat zou best kunnen, want ze begrijpt wel, waarom dat jongetje tussen het riet dreef. In het land van haar vader woont een vreemd volk. Heel lang geleden was er hongersnood in Egypte.

Een man uit het buitenland – een hebreër was toen onderkoning geweest en die had haar volk van de hongerdood gered. De familie van die man was in Egypte blijven wonen.

Nu zijn ze een groot volk geworden en de egyptenaren hebben een hekel aan dat volk. Eigenlijk zijn ze er een beetje bang voor. Er komen er steeds meer – straks zullen ze de baas zijn in het land. Maar dat mag niet!

Toen heeft de koning een verschrikkelijk bevel gegeven; al de jongetjes van dat volk – israëlieten worden ze nu genoemd – moeten verdronken worden, als ze geboren zijn.

Dit is natuurlijk zo'n jongetje!

Zijn vader en moeder kónden het niet aanzien, dat hun kindje zo maar gedood zou

moeten worden. Ze hebben het hier neergelegd, in de hoop, dat iemand het vinden zou, die er voor wilde zorgen.

De prinses weet, wat ze doen zal. Zij zal voor het jongetje zorgen. Hij zal haar zoon worden. Een prins van Egypte! Dat zal haar vader vast wel goed vinden. Nu is het echter nog te klein om in het paleis te wonen.

Maar een israëlitisch meisje, dat ook is komen kijken, weet wel raad. Zij zal het kindje wel bij een vrouw brengen, die er voor kan zorgen tot het groter is.

't Is Mirjam, het zusje van de baby. En natuurlijk brengt ze haar broertje naar haar eigen moeder.

Maar de prinses bedenkt een naam voor het jongetje: Mózes moet hij heten. De prinses weet het niet en de wrede farao weet het ook niet, maar dit jongetje heeft God uitgekozen om later zijn volk te verlossen uit de slavernij in Egypte.

15 Een mandje tussen het riet
De Egyptische prinses vindt Mozes in de Nijl. Zo spaart God Mozes' leven.

Exodus 1 en 2

NU MOET JE EENS GOED NAAR HET plaatje kijken, dat je bij dit verhaal hebt geplakt. Bij de open deur van een huis is een vader bezig de posten van de deur te verven. Zijn zoon houdt een schaal op. Wat zou daar in zitten? Verf zeker –!

Nee – het is helemaal geen verf. Het is bloed! Vader heeft een lam geslacht en moeder heeft het klaar gemaakt. Het is een wonderlijke dag geweest en de kinderen in dit huis weten, dat het ook een vreemde nacht zal worden.

Vader vertelt ervan, terwijl hij bezig is het bloed van het lam met wat plantestengels aan de posten van de deur te strijken. De jongen, die er bij staat, kent het verhaal al, maar hij wil het telkens weer horen. Van Abraham vertelt vader. Van Isaäk en van Jacob. Van een heel oude belofte, die God in de hemel al aan Abraham gegeven had!

Dat het nageslacht van Abraham eens zou

wonen in een eigen land en dat God zelf hun koning zou zijn. Vooral het verhaal van Jozef, die onderkoning werd, vindt hij prachtig. Over de laatste jaren zegt vader niet veel. Och, de jongens weten het zelf wel. Vader moet elke dag in de modder werken om stenen te maken voor de farao. En over de kleine jongetjes, die verdronken moesten worden, praat niemand. Dat is veel te erg om over te praten.

Maar de laatste tijd is alles anders geworden. Er is een boodschapper van God gekomen. Mozes –! Hij hoort bij hun eigen volk, maar eerst was hij een prins in het paleis van de farao. Hij is naar de koning toegegaan en heeft hem gezegd: „God wil, dat u mijn volk laat vertrekken!”

Maar de koning dacht er niet over. Hij kan die israëlitische slaven best gebruiken. Hij zal ze nóg harder laten werken!

Verschrikkelijke dingen waren er toen in het land gebeurd. Straffen van God waren over de egyptenaren gekomen. Eens was al het water in bloed veranderd. Kikvorsen en sprinkhanen waren als een plaag over het land getrokken. Hagel, vuur, ziekten en duisternis hadden de farao en zijn volk doodsbang gemaakt. Maar altijd weer had de koning geweigerd, Gods bevel te gehoorzamen. Vannacht zou de laatste plaag komen. In Egypte zouden alle oudste jongens ziek worden en sterven.

Mozes heeft tegen de israëlieten gezegd: „Ga niet slapen, want morgen vertrekken we. Maak een lam klaar en eet dat met elkaar en strijk het bloed aan de posten van uw huisdeur. Als Gods engel komt, om de oudsten in elk egyptisch gezin te doden, zal hij úw deur voorbijgaan als hij het bloed ziet!”

In die nacht is het zó gebeurd! Een vreselijke nacht voor Egypte! Een heerlijke nacht voor Gods volk. Eindelijk zijn ze vrij en voortaan zullen ze die nacht elk jaar vieren en dankbaar terugdenken aan het bloed aan hun huisdeur. „Pasen” – zal dat feest heten. „Voorbijgang” – betekent dat. Gods straf ging óns – voorbij!

16

Waarom dat bloed, vader?

Achter deze deur ben je veilig. Het bloed beschermt je tegen de dood. Exodus 12

IN DE DORRE, DROGE WOESTIJN TREKT het slavenvolk uit Egypte langzaam verder. Maar nu is het geen slavenvolk meer! Nu zijn ze vrij – nu zijn ze op reis naar het land, dat de Here al aan Abraham beloofd had.

't Was een wonderlijke uittocht geworden, in die vreemde nacht, toen alle oudste jongens van de egyptenaren stierven.

De mannen van Israël behoefden die morgen niet aan het werk.

De slavendrijvers zaten thuis te treuren over hun gestorven jongens.

De Israëlieten mochten nu niet het land verlaten – ze móesten!

Zo bevreesd was de koning geworden, dat hij zijn slaven smeekte om toch maar weg te gaan.

Maar toen ze weg waren wilde hij ze weer terughalen. Met soldaten en krijgswagens ging hij ze achterna in de richting van de Rode Zee. Hij dácht al, dat hij ze had! Maar Mozes – de dienstknecht van God – had zijn staf uitgestrekt over de zee en in de nacht blies een harde wind een pad droog door het water, waarlangs het volk van God ontkomen kon.

De farao er achter aan –! De paarden stormden vooruit, de Israëlieten achterna. Maar plotseling gíng de wind liggen en het water stroomde terug. De golven sloten zich boven het leger van Egypte.

Toen was de reis door de woestijn begonnen. De reis van een dankbaar en gelukkig volk – !

Maar daar lijkt het nú helemaal niet op!

De tenten staan gespannen – er wordt een paar dagen rust gehouden. 't Is zwaar reizen door de woestijn. Kijk eens naar die gezichten! Wat kijken die reizigers boos – en wat moeten al die mannen daar? Ze dringen op Mozes aan – ze schreeuwen boze woorden tegen hem. Vuisten gaan in de lucht en sommigen houden al stenen klaar, om naar hem te gooien! Is dat het dankbare volk van God?

De reizigers hebben dorst en er is nergens water in de buurt. En dórst hebben – dat is

17

In de woestijn

God zorgt ook daar voor Zijn volk Israël en geeft water uit de rots als Mozes er op slaat.

Exodus 16 en 17

erg! De kinderen roepen om een beetje water, maar de moeders kunnen het niet geven. Maar – dan mogen ze het toch aan de Here vragen? Mózes kan het toch voor hen vragen? God heeft zijn volk door de Rode Zee laten gaan. Hij geeft ze elke dag op een wonderlijke manier te eten. Zou de Here hun dan geen water kunnen geven? Natuurlijk!

Maar ze vertrouwen niet meer op God. Ze mopperen liever. En daarom staan ze met hun vuisten klaar. In deze nood roept Mozes tot Gods „Heer, wat moet ik doen? Ze zullen me stenen!” En de Here antwoordt! Nóg is Hij genadig voor het volk. Met een paar van de voornaamsten moet Mozes een rots beklimmen en met zijn staf tegen de harde rotswand slaan.

Daar gaan ze! Kijk, Mozes heft de staf en sláát. Krakend splijt de rots open en helder water bruist omlaag naar de vlakke. Hoe machtig is de Here –!

18 Mozes op de Sinai
Mozes daalt van de berg af met de twee
stenen tafelen waarop God de wet heeft
geschreven. Exodus 19,20,31

I N LANGE RIJEN STAAN DE TENTEN

van de Israëlieten gespannen aan de voet van een hoge berg. Stil en eerbiedig lopen de mensen tussen de tenten heen en weer. De mannen en vrouwen doen hun werk – de kinderen spelen.

Maar ze komen niet dicht bij de berg. En de moeders zeggen het telkens tegen de jongens en de meisjes: „Denk er om, dat je dicht bij de tent blijft – niet in de buurt van de berg komen, hoor!”

De kinderen denken er goed om. Net als vader en moeder kijken ze telkens omhoog naar de top van de berg. Maar die kunnen ze niet eens zien. Donkere wolken drijven er om heen. 't Onweert erg daarboven! Kijk maar eens naar die felle stralen van de bliksem en telkens dreunen donderslagen tussen de rotsen.

't Is geen gewoon onweer – dat weten de kinderen wel! Vader heeft gezegd „God is nu op de top van de berg gekomen.

lost!

Hij wil met ons spreken – Hij wil ons een goede wet geven. Maar Hij is zo machtig en heilig – niemand kan dicht bij Hem komen.

God heeft gezegd, dat er daarom niemand de berg mag aanraken, zolang Hij op de top is. Geen mens en geen dier! Wie tóch de berg aanraakt, zal sterven! Denk er dus om, jongens – dat je niet in de buurt van de Sinai komt!”

Ze denken er best om, de kinderen. In hun hart zijn ze een beetje bang voor dat lichten en voor de dreunende slagen van het onweer. Maar ze weten ook wel, dat God niet boos op hen is. Hij wil als een Vader voor hen zorgen.

Op een morgen staan alle Israëlieten in een grote kring om de berg heen. Dat heeft Mozes zo gezegd. Vandaag zal God met hen spreken en zeggen, hoe ze leven moeten in het land, waar ze naar toe gaan. Ze hebben zich helemaal gewassen en schone kleren aangetrokken. Dat móest – want anders kunnen ze niet op bezoek bij God! Natuurlijk niet.

Maar hun hart beeft. 't Lichten op de berg wordt steeds feller en al zwaarder dreunen de donderslagen. God, die tot hen spreekt – God, die zo vlak bij hen komt! Hun kleren zijn wel schoon – maar hun hár is zo vuil! O – ze kunnen het niet verdragen. Al verder deinzen ze achteruit. Ze willen vluchten – ze willen wég! Wég van die heilige berg – wég van de heilige God! Ze dringen om Mozes heen als bange kinderen.

Mózes moet maar met God spreken! Zij durven niet – zij kunnen niet. O, álles wat de Here aan Mozes bevelen zal, zullen ze doen!

En Mozes gaat. Hij is ook een zondig en onheilig mens. Maar God doodt hém niet, als hij de berg beklimt.

Als hij weer terugkomt, draagt hij twee stenen platen in zijn arm.

Daarop schreef God de goede wetten voor het volk, dat Hij zo lief had.

EN WEER TREKT HET VOLK VAN GOD verder door de woestijn, op weg naar het eigen beloofde land.

Maar weer staan de gezichten somber en dreigend. De mannen steken de hoofden bij elkaar – de vrouwen zuchten en schreien. Wat zou er nú weer zijn?

Och, eigenlijk is er niets bijzonders. Alleen maar, dat ze het reizen moe worden. Alleen maar, dat ze als verwende kinderen zeuren om wat anders. God heeft voor water gezorgd – héél wonderlijk vaak. God heeft voor vlees gezorgd, toen ze er om vroegen. En elke morgen weer, als de dauw is opgetrokken, ligt er op de aarde dat wonderlijke voedsel, waarvan ze eten kunnen, altijd genoeg!

Maar blij zijn ze er niet meer mee.

Dankbaar voor de wonderlijke verlossing uit Egypte zijn ze ook al lang niet meer. En dan gaan ze maar weer naar Mozes, om te dreigen.

19

De koperen slang

Als de Israëlieten hier naar kijken zullen zij aan de beet van de giftige slangen niet sterven.
Numeri 21

Had hij ze maar in Egypte gelaten!

Was hij maar nooit gekomen, om ze te verlossen. Liever weer slaaf zijn in Egypte, dan hier dag aan dag verder te trekken en altijd maar hetzelfde te eten. En wéér gaan de vuisten de lucht in –!

Maar ineens – wat is dat? Wat schuifelt daar tussen de tenten? Wat kruipt daar tussen hun voeten?

Slangen, slangen –! Met fonkelende ogen schieten ze tussen de mopperende mensen door. Ze bijten links en rechts. Giftige slangen zijn het, die hun gif spuiten in het wondje, dat hun scherpe tanden maken. Er komen rode plekken – de mensen worden ziek. De hete koorts jaagt door hun bloed. Daar sterft de eerste al – en daar de tweede. En nóg een en nóg een! En je kunt de gladde beesten niet ontlopen. Ze zijn hier en daar en overal.

En ineens weten de angstige Israëlieten het. Dat is de straf van God! Ze hebben weer de Here beledigd met zo opstandig en ongelovig te zijn. Nu moeten ze allen omkomen!

En wéér dringen ze om Mozes heen. Nu geen gebalde vuisten meer – nu geen dreigende woorden meer. Nu staan ze te schreien en te smeken: „Help ons toch, Mozes! Bid toch tot God, dat Hij de straf wegneemt. We zullen nooit weer zo ongelovig zijn!”

God is goed en barmhartig. Wéér zal Hij de zonde van zijn volk vergeven. Mozes moet haastig van koper een slang maken en die hoog op een stok plaatsen. Wie dan naar die koperen slang kijkt, zal genezen worden en niet sterven aan de giftige beet van de slangen.

In doodsangst en pijn kijken velen omhoog – en ze worden gered.

De Israëlieten wisten het nog niet, maar wij wel: net als die koperen slang in de woestijn, werd later de Here Jezus hoog opgetild boven de hoofden van de mensen. Hij hing toen aan het kruis! Als we in Hem geloven, geneest Hij ons ongelukkige hart.

○ P EEN SMAL WEGGETJE STAAT EEN boze man te razen en te schelden. Hij heeft een dikke stok in zijn hand en daarmee ranselt hij zijn ezel, die plotseling is gaan liggen en koppig weigert op te staan. Wat is die man kwaad! Geen wonder – ! Wat dat koppige beest vandaag bezielt! Eerst liep het zo maar van de weg af een akker op. Een eindje verder drukte het zich plotseling zo dicht tegen de muur van een wijngaard aan, dat z'n baas zijn voet klemde. En nu is het helemaal mooi – de ezel gaat er gewoon bij liggen en verzet geen poot meer. Driftig slaat de reiziger er op los. Maar ineens houdt hij op. Wat is dát nou? Kan dat beest praten? Ja – de ezel kan vandaag even met een menselijke stem spreken. Dat komt, omdat z'n baas een heel bijzondere man is en omdat die baas op weg is, om iets heel verkeerd te gaan doen. God in de hemel wil hem er nog voor waarschuwen en daarom zijn al die ongelukkige dingen op de weg gebeurd.

De baas van de ezel heet Bileam. Hij is een waarzegger – maar hij kent God wel! De koning van de moabieten heeft hem geroepen om een vloek uit te spreken over het volk van God, dat op zijn reis naar Kanaän nu aan de grens van Moab is gekomen. De koning van dat land is erg bang voor de Israëlieten. Hij is ook erg bijgelovig en heeft direct aan de beroemde waarzegger gedacht. Als die dat reizende volk komt vervloeken, zal het wel verongelukken in de woestijn.

Eerst heeft Bileam geweigerd te komen. God had tegen hem gezegd „Je mag mijn volk niet vloeken.”

Maar de boodschappers uit Moab waren teruggekomen en hadden de waarzegger nog rijker beloningen beloofd, dan de eerste keer. Bileam durft zonder Gods toestemming niet te gaan – maar eigenlijk wil hij toch wel graag die rijkdommen hebben. Gelukkig – de tweede keer zegt God, dat hij mag gaan. Maar als hij in Moab komt, mag hij alleen zeggen, wat de Here hem zal voorzeggen. Nu is hij op reis, maar onder-

weg laat God hem duidelijk merken, dat Hij boos is, omdat Bileam in zijn hart meer om rijkdom geeft dan om God.

Driemaal verschijnt een engel, om hem tegen te houden. De ezel ziet die verschijning wel – Bileam niet. Pas als de ezel met menselijke stem gesproken heeft, ziet Bileam hem ook.

Als hij verder reist, weet hij, dat God hem niet zal toelaten zijn volk te vloeken. Al zou hij nog zo graag willen – hij zal het niet kunnen! Boos en verbitterd reist hij een paar dagen later terug. Balak, de koning van Moab, heeft hem weggejaagd – zonder beloning.

Natuurlijk, want toen Bileam het volk van God zag, kon hij het alleen maar zegenen. God heeft hem prachtige dingen laten zeggen over Israël. 't Zal groot en machtig zijn en uit dát volk zal eens de machtigste van alle koningen geboren worden de Here Jezus!

20

Bileam, de waarzegger

De Engel des HEREN zegt tot Bileam: Ga en spreek alleen Gods woord.

Numeri 22 en 23

21 Mozes neemt afscheid
Jozua volgt Mozes op als leider van het
volk Israël en wordt door de priester ge-
zegend. Numeri 27

IN EEN WIJDE KRING STAAT HET VOLK van God opgesteld op een open vlakke. Stam voor stam zijn ze gekomen, omdat Mozes ze geroepen heeft.

Vooraan staan de oudsten en voornaamsten van elke stam. Het is doodstil. Iedereen begrijpt, dat er iets heel plechtigs gebeuren gaat.

In de verte komen drie mannen aanlopen. Langzaam en zonder te spreken. Hun gezichten staan ernstig. Voorop gaat Mozes. De israëlitische mannen en vrouwen kijken eerbiedig naar hem. Wat is hij oud geworden! Toch is zijn rug nog kaarsrecht. Zijn ogen staan helder, zijn stem klinkt nog altijd luid. Dat is de man, die God hun gezonden heeft. De man, die hen uit Egypte heeft verlost.

Wat hebben ze hem vaak verdriet gedaan met hun gemopper onderweg! Vandaag voelen ze wel heel diep hun schuld. Eens hebben ze Mozes zó boos gemaakt met

hun opstandigheid tegen God, dat Mozes in zijn boosheid zélf een zonde heeft gedaan. De Here heeft hem dat vergeven – maar toch mag Mozes nu zelf het land niet binnengaan, waarheen hij het volk van God moest leiden. Dat is een groot verdriet voor de trouwe knecht van God en eigenlijk is dat toch hún schuld!

De drie mannen staan nu voor het volk. De hogepriester Eleazar is er ook bij. Hij draagt de prachtige priesterkleding. Iedereen kan zien, dat hij een heel bijzondere dienaar van de Here is.

Mozes gaat spreken. Hij kijkt naar de derde man, die vlak bij hem staat. Het is zijn trouwe helper en dienaar, Jozua.

De Here heeft tegen Mozes gezegd, dat hij nu afscheid moet nemen van het volk. Zijn taak is volbracht, God gaat hem nu tot zich nemen.

Mozes spreekt niet tegen – ook nu is hij gehoorzaam. Maar wel heeft hij aan de Here gevraagd, iemand aan te wijzen, die in zijn plaats het volk in Kanaän zal brengen.

Dat moet Jozua zijn! Het volk kent hem wel. Hij is een dapper en gelovig man. Niemand kan beter Mozes' plaats innemen, dan hij.

Mozes stelt hem nu aan het volk voor. Hij zegt, dat God zélf Jozua heeft aangewezen en dat het volk hem voortaan moet volgen en gehoorzaam zijn. Dan zal ook de Here verder met hen meereizen en hun eindelijk het land geven, waarnaar ze nu toch wel heel erg verlangen.

Plechtig legt hij zijn handen op Jozua. God zal hem zegenen en bijstaan.

Ja – want kijk, de hogepriester heft in de naam van God zijn armen omhoog en zegent de nieuwe leider van Israël – de nieuwe dienaar van God.

En Mozes kijkt omhoog naar de bergen. Dáár zal de Here hem het beloofde land laten zien. Dáár zal God hem tot zich nemen en hem voorgoed laten rusten aan zijn hart!

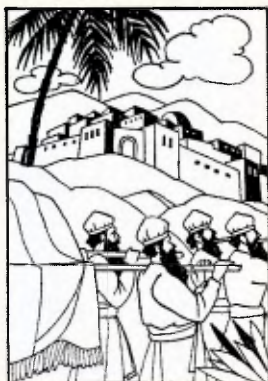
HET IS NOG HEEL VROEG IN DE morgen. De mensen in de stad Jericho zijn nog niet eens allemaal wakker. Maar buiten de muren is het één en al drukte en beweging. In de verte niets dan rijen en rijen tenten. En uit die tenten komen al meer mannen, die zich opstellen in een lange rij. Ze dragen wapens – het zijn soldaten. Hoor, daar klinken de bazuinen weer. Andere mannen in lange mooie kleren dragen voorzichtig en eerbiedig een grote gouden kist. Ze gaan achter de soldaten staan en dan kan de optocht beginnen. 't Is nu opeens doodstil geworden. Niemand in die lange rij spreekt een woord. Zwijgend beginnen ze hun tocht in een kring om de muren van Jericho heen.

Op die muren staan nu ook soldaten. Sommigen kijken verbaasd naar die vreemde optocht. Anderen lachen en spotten. Weer anderen roepen scheldwoorden naar beneden.

Jericho heeft de poorten al dagen lang gesloten. Er was een vijand op komst. Een vreemd volk, dat al jaren door de woestijnen gezworven had. Nu zijn ze het land binnen gevallen. De mensen in Jericho hadden nooit gedacht, dat dit gebeuren zou. De rivier de Jordaan zou elke vijand wel tegenhouden. Toch waren die Israëlieten plotseling voor de stad verschenen. De mensen in de straten fluisterden, dat er een groot wonder gebeurd was! Er was een pad droog gevallen in die onstuimige rivier, waarover de vijand naar de overkant kon komen. Hun God moet wel een heel machtige God zijn!

Maar nu zijn de inwoners van Jericho wel weer een beetje gerust. De vijand doet zo vreemd. Hij bestormt de muren niet – hij probeert niet de poorten te rammen. Al zes dagen lang gebeurt er niets anders, dan dat die vreemde optocht in diepe stilte om de muren heen trekt.

Nu – als ze denken, dat ze zó in de stad zullen komen, behoeven ze daarbinnen niet bang te zijn! En daarom lachen en spotten

22 Jericho
De priesters met de ark trekken ook mee om de stad. Op de zevende dag storten de muren ineen. Jozua 1–6

die soldaten maar wat. Hun muren zijn hoog en de poorten sterk.

Toch is het vandaag anders! – Zo vroeg zijn de Israëlieten nog nooit aan hun optocht begonnen. En nu houden ze ook, na één rondgang niet op. Ze lopen door – wéér om de muren heen. En nóg eens en nóg eens. Tot zevenmaal toe. Nu staan ze allemaal stil, met het gezicht naar de stad. De soldaten op de muur grijpen naar hun wapens – nu komt er zeker een stormaanval. Ja – kijk maar, de priesters in hun mooie kleren zetten de horens aan de mond en ze geven het sein. Maar niemand komt van zijn plaats. Het enige wat gebeurt is, dat er plotseling een donderend gejuich klinkt in de rijen van de Israëlieten. Meteen begint de aarde te beven, te schokken. De sterke muren trillen, hellen over en storten ineen! Nu pas stormen de vijanden aan en klimmen Jericho binnen. Góð streed voor zijn volk. Hij alléén is de overwinnaar van Jericho.

UIT ALLE DELEN VAN HET LAND Kanaän trekken mannen op naar de plaats, waar Jozua is gaan wonen. Jozua is oud geworden en voor hij sterft wil hij nog eens praten met de oudsten en voornaamsten van alle stammen.

Het is al weer jaren geleden, dat de Here hen in het beloofde land heeft gebracht. Na Jericho zijn stuk voor stuk ook alle andere steden en dorpen veroverd. Nu behoeven de Israëlieten niet meer te zwerven en niet meer te strijden. De tenten behoeven niet meer gebruikt te worden – ze hebben nu huizen om in te wonen. De mannen werken op hun eigen akker en in hun eigen wijngaard.

Er zijn geen vijanden meer, die hen bedreigen. Al Gods beloften zijn in vervulling gegaan.

Als Abraham, Isaäk en Jacob dát nog eens hadden kunnen zien! Ze wisten, dat het gebeuren zou – ze hadden vast op Gods woord vertrouwd.

Nu zijn hun nakomelingen een groot en sterk volk geworden – nu wónen ze werkelijk in het land, dat de Here al aan Abraham had gegeven.

Jozua heeft daar veel over nagedacht. Zijn hart is zo dankbaar – net als Mozes houdt hij zoveel van zijn volk en hij zou zo graag willen, dat het altijd góed zou blijven gaan met Israël.

Wat kán best – als ze maar gehoorzaam naar de stem van de Here blijven luisteren. Maar – zullen ze dat wel doen? O, nú nog wel! Ze hebben zoveel eerbied voor hun oude leider en ze weten heel goed, dat ze niet zelf dit prachtige land hebben veroverd, maar dat God het hun gegeven heeft. Maar – zal dat zo blijven? Ook als Jozua gestorven is?

Jozua is niet gerust en daarom heeft hij gevraagd of de oudsten van het volk nog eens met hem willen komen praten.

In een grote kring staan ze om hem heen en luisteren naar zijn woorden.

Jozua vertelt hun, dat hij nu afscheid moet nemen. Voor hem is de tijd gekomen, om

naar God te gaan. Hij vindt het niet erg. Maar hij wil ze nog één keer herinneren aan alles, wat de Here voor hen gedaan heeft.

Nog één keer moeten ze aan de Here beloven, dat ze trouw en gehoorzaam zullen zijn.

Dat willen die oudsten gráág beloven. Ze hebben zelf ook de wonderen van God gezien. Zélf weten ze ook: alleen als wij trouw blijven aan de Here kan het goed gaan met ons volk.

Jozua stuurt de mannen terug naar hun stammen. Ze moeten bij de stad Sichem een grote volksvergadering bijeen roepen, want Jozua wil ook afscheid nemen van het volk zelf.

Diep bewogen spreekt hij tot het hele volk. Voor Gods aangezicht laat hij hen trouw beloven – en ze dóen het ook! Ja – de Hére is hun God en Hem zullen ze dienen. Altijd – !

23 Jozua's afscheid
Nog één keer vermaant hij de oudsten van Israël om God altijd te dienen. Jozua 23 en 24

WAT DOET DIE MAN DAAR NU, bij die boom? 't Lijkt wel, of hij aan de was is! Kijk maar, hij wringt een stuk goed uit.

Het is een stuk van een schapevacht. Gisteravond heeft hij het op de grond uitgespreid en vanmorgen was het helemaal nat van de dauw.

Dat is niets bijzonders natuurlijk, nee – maar dat de grond er omheen kurkdroog gebleven is, dat is wél iets bijzonders.

Gideon is erg blij met dat wonder. Gisteren heeft hij aan de Here gevraagd, of het zo gebeuren mocht en kijk – nu is het gebeurd.

Gideon is al een man, maar hij is toch nog niet zo heel oud. Hij is de laatste jaren erg verdrietig geweest.

Hij behoort bij het volk van God, maar het lijkt wel of de Here niet meer aan zijn volk denkt.

Het is al zo lang geleden, dat Jozua stierf.

Toen hebben alle stammen van Israël beloofd, dat ze trouw aan God zouden zijn. Eerst ging dat wel, maar nu al lang niet meer. De Israëlieten hebben de Here vergeten en toen is gebeurd, wat Mozes heel vroeger al gezegd had. Vijanden kwamen het land binnenvallen en verdrukten het volk van God.

Elk jaar, net als de oogst begint, komen de midianieten en halen het koren weg.

Heel in het geheim heeft Gideon wat koren kunnen achterhouden.

Toen hij het op een stil plekje aan 't dorsen was, had hij opeens een stem gehoord. Een boodschapper uit de hemel.

Gideon was geschrokken van de boodschap, die hij kreeg. Hij moest beginnen met het afgodsbeeld in het dorp te vernielen en daarna moest hij de mannen van zijn volk bij elkaar roepen, om de midianieten weg te jagen.

Maar, die midianieten zijn zo sterk! En – er zijn er zovéél!

Maar God zegt: „Wees maar niet bang, Gideon – ik zal je wel helpen. Ik ga nu mijn volk van de vijanden verlossen!”

Toen heeft Gideon om het wonder gebeden – en kijk, nu is het gebeurd. Het is dus heus waar, dat God hém uitgekozen heeft.

Nu durft hij ook nog om een ander wonder vragen voor de volgende morgen. Als nu de schapevacht eens droog bleef, terwijl de grond er omheen nat van de dauw werd! God vindt het goed, dat Gideon dit vraagt en ook dát gebeurt!

Dan – in een donkere nacht dringt Gideon met driehonderd mannen door tot vlak bij de vijand.

Verborgen in kruiken dragen de mannen brandende fakkels bij zich. Het geluid van de brekende kruiken, het plotselinge opvlammen van al die lichten, jaagt de vijand zoveel schrik aan, dat ze hals over kop de vlucht nemen.

Weer is de Here genadig geweest voor zijn volk. Als het dan nú maar trouw blijft – !

24 Gideons strijd
God geeft aan Gideon het begeerde teken:
alleen het vlies is nat geworden.
Richteren 6-8

HET IS FEEST BIJ DE FILISTIJNEN.

Alles trekt naar de tempel van Dagon. Dat is hun god en hij is heel machtig! Nu ja, ze hebben alleen maar een stenen beeld van hem, maar dacht je, dat hij niet de machtigste god was? Moet je maar eens kijken naar die man, die daar de tempel binnengebracht wordt. 'n Sterke kerel, om zo te zien. Maar nu kan hij niets meer. Hij heeft geen ogen meer, zie je wel en hij draagt een zware keten om zijn middel. De filistijnen gaan hem vandaag fijn uitlachen. En zijn god ook – de God van de Israëlieten. Want nu kan je toch maar zien, dat Dagon van de filistijnen véél machtiger is.

Blinde Simson leunt tegen een pilaar. Vandaag moet hij spelen op het feest van de filistijnen. Verschrikkelijk is dat! En – het is zijn eigen schuld.

Simson denkt aan vroeger, terwijl al meer feestgangers de tempel vullen. Ze klimmen zelfs op het dak!

Ja – hij wás sterk geweest – érg sterk. God had hem die kracht gegeven, om tegen de filistijnen te strijden, die het volk van God onderdrukten. Wat hadden de vijanden voor hem gebeefd! Helemaal alleen, met enkel maar een kaakbeen van een dode ezel in zijn hand, had hij eens een legertje van duizend filistijnen verslagen. Hij had hun koren in brand gestoken – hij had de poortdeuren van de stad waar ze hem gevangen hielden, op zijn schouders genomen en ver weg gedragen.

Maar nu is hij voorgoed gevangen. Ze hebben hem de ogen uitgestoken. Zijn geweldige kracht is verdwenen.

Hij hield zoveel van een filistijnse vrouw. 't Was een valse vrouw en Simson wist wel, dat het gevaarlijk was om bij haar te komen. Maar hij wilde het niet laten.

Eindelijk had hij haar het geheim verteld, dat hij een bijzondere dienstknecht van God was en dat hij daarom zo sterk was. Hij had zijn lange haarlokken in zijn hand genomen en gezegd: dát is het teken, dat ik een bijzondere dienaar van mijn God ben. Als ik die zou afknippen, zou ook

25 In de tempel van Dagon
Simson toont de heidenen Gods macht
door hun tempel ineen te laten storten.
Richteren 13–16

mijn kracht verdwijnen. Zo had Simson zijn volk en zijn God verraden, want toen hij sliep, knipte de vrouw zijn lokken af. Meteen stormden de filistijnen binnen – maar nú kon de sterke man niet meer tegen hen op.

Nu zit hij hier in de tempel van de afgod. De filistijnen spotten met hem en met zijn God. Diep bedroefd is Simson – en, hij heeft diep berouw!

Terwijl de vijanden om hem heen dringen, bidt hij in stilte: „Heer, geef mij nog eenmaal mijn kracht terug!”

Dan laat hij op, legt de handen tegen de pilaren naast hem en buigt ze met kracht uiteen.

God verhoort het gebed van zijn knecht. God láát zich niet bespotten!

Met donderend geweld stort de tempel van Dagon in. Onder het puin ligt ook Simson begraven.

Maar zijn ziel ging naar God – !

26 Ruth en Boaz
Ruth vraagt aan Boaz, of hij zijn plicht als
losser wil vervullen. Ruth 1—4

DE DAG IS HEET GEWEEST. HET werk op het land was zwaar. De maaiers gaan slapen en ook de boer zelf zoekt een plekje in het stro. 't Duurt niet lang, of zijn ogen vallen dicht. Morgen moeten ze weer vroeg aan de gang.

Opeens wordt hij wakker. Er beweegt iets vlak bij hem. Even moeten zijn ogen aan het donker wennen, maar dan ziet hij het: er ligt iemand geknield bij zijn voeten. Wie is dat?

Een zachte stem zegt: „Ik ben Ruth, uw dienstmaagd.”

Boaz, de boer, kijkt vreemd op. Wat moet die vrouw van hem? Hij kent haar wel. Iedereen in Bethleem praat over haar. Jaren geleden, toen er honger in het land was, is een familielid van Boaz naar Moab geëmigreerd.

Al die tijd hebben ze niets van hem gehoord, maar een paar dagen geleden verscheen plotseling zijn weduwe Naomi weer

in de stad met dit meisje uit Moab. Wat een verdriet had die Naomi meegemaakt! Haar man gestorven, haar twee zoons gestorven. Niets heeft ze nu meer dan dit meisje, dat met een van haar jongens getrouwd is geweest.

Toch mooi van Ruth, om haar schoonmoeder niet in de steek te laten, maar met haar mee te gaan naar Bethleem, waar niemand haar kent!

Maar Ruth heeft in het huis van Naomi over God gehoord. Ze heeft van de Here leren houden en toen al dat verdriet kwam, wilde ze mee naar het land van Naomi. Daar zou ze nog dichter bij God kunnen leven.

Boaz heeft Ruth geholpen, toen ze op zijn akker kwam, om achter de maaiers de korenaren op te rapen, die bleven liggen. Dat mochten de armen in de oogsttijd altijd doen. En Naomi is nu arm! Ze heeft alleen maar Ruth, om voor haar te zorgen.

Vannacht heeft ze Ruth met een boodschap naar Boaz gestuurd. Niemand mag er nog van weten! Naomi's man — Elimelech — had vroeger ook een akker gehad bij Bethleem. Die werd nu door anderen gebruikt, maar bleef toch eigenlijk van Elimelech. Maar Elimelech is er niet meer. Zijn zoons zijn ook gestorven. Ruth is de enige, die overgebleven is.

In de stilte van de nacht komt Ruth nu vragen, of Boaz het land van haar schoonvader weer in de familie van Naomi wil terugbrengen.

Boaz luistert naar de zachte stem van Ruth. Wat zal ze 't moeilijk vinden, om dat aan hem te vragen! Ze weet natuurlijk best, dat Boaz dat alleen maar kan doen, als hij met haar trouwt. En zal hij dat wel willen doen — hij, de rijke boer met dat arme meisje uit Moab?

Maar Boaz wil wel. God geeft aan Boaz en Ruth veel liefde voor elkaar. Hij heeft grote plannen met die twee mensen. Hun achterkleinzoon, zal de grote koning David zijn. En veel, veel later nog, zal uit hun geslacht de allergrootste Koning geboren worden. De Here Jezus — !

DE JONGEN IN ZIJN KLEINE KAMERTJE, ligt nog wakker.

't Is Samuël, het hulpje van de hogepriester Eli.

Hij vindt het wel fijn, om altijd bij het Huis van God te zijn. Moeder heeft hem verteld, hoe dat zo gekomen is.

Vroeger was ze erg verdrietig, omdat ze geen kinderen had.

Toen ze eens met haar man naar Silo was gaan, om te offeren, had ze daar in Gods Huis nog eens vurig om een zoon gebeden. Eli had het gezien. Eerst was hij boos op haar geweest – hij had gedacht, dat ze daar zo maar op de grond lag te slapen, omdat ze dronken was.

Maar moeder had hem toen verteld van haar verdriet en dat ze nu nóg eens tot God gebeden had.

De oude priester had haar toen beloofd, dat God zeker haar gebed verhooren zou. En een jaar later was Samuël geboren.

27 God roept Samuël
Spreek HERE, want Uw knecht hoort, antwoordt Samuël.
1 Samuël 3

Wat een blijdschap voor Hanna, z'n moeder! Toen haar jongen wat groter was, bracht ze hem naar Eli. Ze had de Here beloofd, dat haar zoon altijd in zijn dienst zou staan.

Samuël wil dat wel graag, maar toch is zijn hart vaak treurig. De mensen, die naar het huis van God komen zijn vaak helemaal niet eerbiedig.

Hofni en Pinehas, de twee zoons van Eli, zijn slechte mannen. Ze stelen het beste vlees van het altaar. Ze leren het volk, dat komt offeren, slechte dingen, soms zijn er grote feesten – dan worden de mensen dronken. Dat had Eli toen ook van moeder gedacht – ! Natuurlijk vindt de hogepriester dat allemaal wel erg! Maar hij durft er niets tegen te doen. Zijn eigen zoons doen er aan mee en als hij er wat van zegt, lachen ze hem uit.

Met de handen onder zijn hoofd ligt Samuël in het donker te turen en te denken. Wat is dat allemaal erg! God zal zeker met zijn straf komen!

Ineens staat hij naast zijn bed.

Hoor, Eli roept hem! Even later is hij al weer terug. Eli had hem niet geroepen. Vreemd, hij had toch zo duidelijk zijn naam gehoord. De slaap wil maar niet komen. Nóg twee keer gaat hij naar Eli's kamer, omdat hij meent, dat die hem roept.

Als hij dan weer terugkomt, gaat hij stil en eerbiedig op zijn bed zitten. Eli heeft het begrepen: Gód roept Samuël!

Ja – daar is die stem weer, die zijn naam roept.

Bevend antwoordt de jongen: „Spreek Heer, uw dienstknecht luistert!”

Voor het eerst in zijn leven praat de Here dan met Samuël.

Spoedig zal de straf nu komen. Voor de priesters Hofni en Pinehas. Voor de oude Eli zelf. Voor het volk, dat niet meer naar de Here wil luisteren en dat zó zondigt – zelfs in Gods Huis! Maar God blijft aan zijn beloften denken. Hij zal aan zijn volk een trouwe leider geven. Dat zal Samuël zelf zijn.

DE BOEREN VAN HET PLAATSJE Beth-Semes zijn aan het werk op de akkers. De tarwe moet geoogst worden en dan is het érg druk. Maar nu kijken ze toch even op. Wat komt daar nu aan op de weg naar het filistijnse land? Twee loeiende koeien trekken een wagen voort, waarop een gouden kist staat.

Plotseling laten de boeren hun werk in de steek. Zo hard ze kunnen, lopen ze naar het veld van Jozua, waar de wagen is blijven staan. De Ark is terug – de Ark is terug!

Ze denken allemaal aan de verschrikkelijke dagen, nu al weer zeven maanden geleden. Israël had gestreden met de filistijnen. 't Was uitgelopen op een grote nederlaag voor het volk van God. De straf was gekomen! Tweemaal waren ze verslagen. Velen waren gesneuveld. Hofni en Pinehas ook. De oude priester Eli was van schrik dood van zijn stoel gevallen.

En het ergste van alles: de heilige Ark van God was door de filistijnen meegenomen naar hun land.

Eenzaam en in 't donker moest die gouden kist in het Huis van God staan. Het was het teken, dat de Here bij zijn volk wilde wonen – altijd! Maar Hofni en Pinehas hadden de Ark naar het slagveld laten brengen, toen ze de eerste keer verslagen waren. Zo hadden ze gedacht, de Here te kunnen dwingen, hun de overwinning te geven. Maar God láát zich niet dwingen!

In de dorpen, vlak bij het filistijnse land, hoorden de mensen al gauw vreemde verhalen over de Ark. De filistijnen waren er helemaal niet meer blij mee. Eerst hadden ze de kostbare kist in de tempel van hun afgod Dagon gebracht. Maar tot tweemaal toe hadden ze het beeld van hun afgod voor de Ark op de grond gevonden. De tweede keer zelfs in stukken en brokken! 'n Schande was dat!

Moest hun god dan buigen voor de God van Israël?

De mensen in de stad Asdod, waar de tem-

pel van Dagon stond, wilden die vreemde kist graag kwijt. Er kwam een vreemde ziekte in de stad. Pijnlijke zweren braken uit, waaronder de mensen leden. Nu, dan moet de Ark maar naar de stad Gath. Toen kwam die nare ziekte dáár ook. Naar Ekron dan – maar nog voor de Ark daar kwam, riepen de inwoners al, dat zij die kist uit Israël niet wilden hebben! En intussen kwam ook nog een muizenplaag de oogst van de filistijnen bedreigen.

Wég met die Ark! Laat hem teruggaan naar Israël! Twee koeien worden voor een wagen gespannen. Zonder dat iemand ze leidt, lopen ze de weg naar Beth-Semes op. Zelfs hun kalfjes in de schuur houden ze niet terug.

Wat een vreugde in Israël! De Here blijft bij zijn volk. Hij is genadig. De wagen dient als brandhout – de twee koeien als dankoffer. Zelfs hun kalfjes in de schuur houden blij de terugkomst van de Ark.

28 De ark van God keert terug
De Filistijnen sturen de ark terug op een
nieuwe wagen, bespannen met twee koeien.
1 Samuël 5 en 6

29

Koning Saul

Samuël stelt Saul als eerste koning van Israël aan het volk voor. 1 Samuël 9 en 10

TWEE MANNEN ZWERVERN VAN DORP
naar dorp door het land van de stam Benjamin. Je kunt duidelijk zien: die éne is de baas – de andere zijn knecht.

't Is de jonge Saul, die met een veehouder van zijn vader op zoek is naar een paar weggelopen ezelinnen.

Ze zijn al een hele tijd op pad en Saul wil nu maar terug naar huis, omdat zijn vader wel ongerust zal worden over hun lange wegblijven.

Maar de knecht zegt: „Mijnheer Saul – ik weet, dat hier vlakbij in dit stadje de profeet Samuël woont. Laten we hem vragen waar we de ezelinnen kunnen vinden. Hij zal het wel weten.” Nu – dat kunnen ze dan nog wel even proberen.

In het stadje ontmoeten ze Samuël zelf, die Saul uitnodigt voor een offermaal, dat juist zal beginnen.

Het lijkt wel, of de profeet diep ontroerd is. Hij zegt ook iets heel vreemds

tegen Saul, die naar de ezelinnen vraagt. Samuël kijkt hem diep in de ogen en antwoordt: „Maak je maar niet ongerust over die dieren; ze zijn al terecht. Bovendien, alles in Israël zal toch van u zijn!” Vreemd antwoord – Saul kan er niets van begrijpen.

Maar Samuël weet wel, wat hij doet. De Here heeft hem gisteren gezegd, dat hij vandaag deze jonge man ontmoeten zou en dat hij Saul moet zalven, om de eerste koning over Gods volk te zijn.

't Heeft de oude profeet veel verdriet gedaan, dat Israël een aardse koning wilde hebben. God zelf was toch hun Vorst? Ook de Here heeft er verdriet van. Hij heeft al een koning voor zijn volk bestemd, maar nu zal Hij hun er eerst een geven, zoals ze die zelf willen hebben! Dat zal veel verdriet brengen. Voor het volk – en voor die eerste koning.

Aan tafel is de jonge Saul eregast. Hij moet aan het hoofd van de tafel zitten en krijgt het beste stuk vlees. Vreemd toch, vreemd!

De volgende morgen gaan Samuël en Saul al vroeg de poort uit. De knecht wordt vooruitgestuurd en als ze samen zijn, vertelt Samuël aan Saul, dat God hem aangewezen heeft, om koning over zijn volk te worden. Hij laat Saul neerknielen en giet over zijn hoofd de geurende olie uit, als een teken dat het zó Gods wil is en dat de Here hem helpen zal, als hij trouw en gehoorzaam wil zijn.

Dan gaat Saul alleen verder. Verwonderd en dankbaar – maar in zijn hart is toch ook wel een beetje vrees voor het moeilijke werk, dat hem wacht.

Maar onderweg al, merkt hij, dat God bij hem is. Gods Geest komt in zijn hart. Met andere profeten, die hij ontmoet, spreekt hij tot eer van God.

Samuël roept het volk bijeen en stelt Saul voor als hun eerste koning. Hoog en sterk staat de jonge man voor hen. Het volk viert dankbaar feest. De Here heeft hun wens vervuld. Nu hebben zij ook een vorst – !

VERSCHOLEN TUSSEN DE HEUVELS
liggen twee legers tegenover elkaar.
In het israëlitische kamp zitten de soldaten
stil en bedrukt bij elkaar. Ze zijn bang voor
de vijand aan de overkant van de vlakke.
't Zijn wéér de filistijnen!

Ergens apart onder een boom zit koning
Saul met zijn officieren. Zijn gezicht staat
somber. Hij weet, dat zijn soldaten bang
zijn – hij weet, dat er al heel wat stiekem
zijn weggelopen.

Zelf is hij ook bang. Toen hij Gods dienst-
knecht wilde wezen in het eerst, ging alles
goed. Maar nu hij een trotse, hoogmoedige
vorst is geworden – nu gaat het verkeerd.
Hij weet het wel: God heeft hem verlaten!
Bij de filistijnen gaat het vrolijk toe. Zij zijn
niet bang. Ze behoeven niet eens te vech-
ten! Ze hebben een reus van een kerel bij
zich: Goliath, uit de stad Gath.

Elke dag staat hij de israëlieten en hun God
te honen. Hij is groot en sterk.

Wie van de israëlieten durft ook op de
vlakke te komen, om met hem te strijden?
Als er een is, die hem overwint, dan zul-
len de filistijnen de knechten van de isra-
ëlieten worden. Is dat geen prachtig aan-
bod?

Goliath kan het gemakkelijk zeggen! Hij
weet wel, dat geen enkele man van Saul
durft te komen. Hij weet ook, dat het le-
gertje van Saul al maar kleiner wordt.

Maar op een dag komt er opeens beweging
bij het leger van Saul. Er is een jonge man
uit Bethlehem gekomen. Hij heeft oudere
broers bij het leger en zijn vader heeft
hem naar het kamp gestuurd, om te vragen
hoe het met hen gaat. David – de Zoon
van Isai.

Verwonderd en bedroefd heeft hij het
schelden en spotten van Goliath gehoord.
Is er dan bij zijn volk niemand, die voor de
eer van God durft opkomen?

Een stem in zijn hart – Góds stem – heeft
gefluisterd: „David – dat moet jij doen!”
Zijn broers hebben hem uitgelachen. Maar
andere soldaten hebben hem bij Saul ge-
bracht. De koning wil die jonge man eigen-

30

David en Goliath

Ik kom tot u in de naam van 'de HERE; Hij
geeft u in onze macht, zegt David tot de reus.
1 Samuel 17

lijk niet laten gaan, maar hij stemt toch
toe, als David aanhoudt. Hij mag zelfs het
harnas van de koning aan. Maar dat is te
zwaar voor hem.

Nu gaat de herdersjongen dan zo maar.
In zijn hand heeft hij de slinger, die hij bij
zijn schapen gebruikt. In zijn tas een paar
steentjes uit de beek.

Goliath is woedend!

Wát, moet een jonge herder met hem vech-
ten? „Kom maar op, ik zal je leren!”

Maar David legt een steen in de slinger en
rent op de reus toe. „Ik kom in de naam van
God” – roept hij uit!

De steen vliegt weg uit de slinger en
treft de spotter in het voorhoofd. Even
staat de reus nog overeind. Dan valt hij als
een blok neer, om niet weer op te staan.

Wéér is Israël gered.

God zal zijn volk straks een andere koning
geven – trouwer en gehoorzamer dan Saul.
Dat zal David zijn!

